

Seletuskiri Politsei- ja Piirivalveameti Lõuna prefekti 30.08.2020 korralduse „Alkohoolse

joogi jaemüügi õiguse peatamine“ juurde

Prefekti korraldusega peatatakse alkohoolse joogi jaemüügi õigus tulenevalt alkoholiseaduse § 36 lõike 1 punktist 2 eesmärgiga avaliku korra tagamise huvides ennetada ja tõkestada COVID-19 viirushaiguse levikut Kagu-Eestis.

Alkoholiseaduse § 3 lõike 1 punkti 5 kohaselt on jaemüük alkoholi müügiks pakkumine, müük või mis tahes võlaõigusliku lepingu sõlmimine või mis tahes õiguslikul alusel majandustegevuse raames kättesaadavaks tegemine või üleandmine tarbijale tarbijakaitseaduse tähenduses.

Alkoholiseaduse § 49 lõike 4 kohaselt teostab riiklikku järelevalvet alkohoolse joogi jaemüügiga seonduvate nõuete täitmise ning alkohoolse joogi tarbimise piirangute järgimise üle oma haldusterritooriumil valla- või linnavalitsus. Korralduse nõuetekohaselt täitmata jätmisel on võimalus rakendada korra- ja turvalisuse seaduses nimetatud riikliku järelevalve erimeetmeid ning haldussunnivahendeid.

Käesolev haldusmenetlus on läbi viidud menetlusosalisi ärakuulamata tulenevalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõike 3 punktist 6, sest tegemist on üldkorraldusega, mis puudutab väga suurt isikute ringi.

Piirang on vajalik inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, et tõkestada COVID-19 viirushaiguse levikut.

Terviseameti hinnangul on Covid-19 viirushaigus nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikokkupuutel nakkusohtliku inimesega, kellel on iseloomulikud sümptomid. See ei välista, et viirust kannavad edasi ka asümptomaatilised nakatunud isikud kontaktis olles või saastunud pindade ning käte kaudu.

Terviseameti andmetel on seisuga 28.08.2020 Lõuna regioonis kokku 17 haiget ning lähikontaktseid on Lõuna regioonis jälgimisel 75. Eestis tervikuna on nakatumiskordaja olnud viimastel päevadel pidevas kasvus jõudes 29.08.2020 13,5-ni 100 000 elaniku kohta.

Terviseameti hinnangul on alkoholi müügipiirang näidanud positiivset mõju kinnitatud haigete arvule, mis on olnud viimasel nädalal langustrendil. Vähenenud on haigete arv, kes on külastanud erinevaid ööklubisid, baare jne. Samas on tõusnud nende haigete arv, kes on olnud eelnevalt lähikontaktis haigetega või kelle puhul on nakkusallikas teadmata.

Esmakordselt võõrustab Eesti FIA autoralli maailmameistrivõistlusi - WRC Rally Estonia, mis toimub ajavahemikul 31.08-06.09.2020. Rally Estonia alustab 31.08.2020 võistkondade kogunemise, testimise ja muude korralduslike toimingute tegemiseks. Võistlus ise toimub 4.-6. septembril Tartu, Otepää, Elva, Kanepi ja Kambja teedel. Ralliüksuste hinnangul oleks tavaolukorras olnud oodata indikaativselt 80 000 pealtvaatajat. Praegu keerulises epidemioloogilises olukorras on korraldaja planeerinud 16 000 pealtvaataja rallipassi. Terviseameti hinnangul tuleb siiski olla valmis ka rallipassi mitteomavate inimeste suureks arvuks, kes ralliga seoses majutuvad nendes maakondades ning külastavad seal toitlustus- ja meelelahutuskohati. Ka on selge oht, et paljud pealtvaatajad tulevad kõrgema haigestumise piirkondadest (s.h välisriikidest). Selliste kontaktide kaudu võib järsult tõusta haigestumus.

Nakkuse leviku riskide puhul tuleb kaaluda nii tingimuste loomist nakkusohutuks käitumiseks kui ka inimeste tegelikku soostumust nakkusohtust järgida. Teenuse osutaja või avalike ürituste korraldaja saab arusaadavalt tagada ennekõike vajalike tingimuste olemasolu, kuid peab suutma tagada, et kliendid ja külastajad neid ka järgiksid (nt läbi aktiivse teavitamise ja vajadusel läbi mõistliku olukorrapõhise sekkumise). Nii teenuse osutaja kui ka avaliku ürituse korraldaja ei saa paratamatult vastutada tegevuse eest, mis toimub väljaspool ruume või ürituse ala, kuid sellega tuleb arvestada kui täiendava riskiga.

Terviseameti hinnangul peab ühe riskina kindlasti arvestama alkoholi mõju inimeste käitumisele. Nii Tartumaa kui Ida-Virumaa haigestunutest valdav osa oli saanud nakkuse vahetult või edasikandumise teel just kohtadest, kus on määrav osa inimeste käitumise mõjutamisel alkoholil. Siinkohal võib kaduda tavapärane ohutunnetus, distantse hoidmine, mille jooksul eraldab inimene rohkelt aerosoole. Seetõttu alkoholimüügi piirang saab olla üks meede, mis aitab kaasa eelkirjeldatud olukorra vältimisele.

Seatav piirang riivab teataval määral ettevõtlusvabadusõiguse kaitseala, kuid arvestades riski, et suurel arvul külastajate Kagu-Eestisse saabumise seoses võib nakatumiste arv järgnevatel päevadel piirkonnas hüppeliselt kasvada ning tuua seeläbi kaasa vajaduse ulatuslike meetmete kasutamiseks

edaspidi, on see siiski vajalik, proportsionaalne, mõõdukas ja kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseadusega. Arvestades, et piirangu seadmise õigus on ettenähtud seaduses, selle eesmärk on inimeste elu ja tervise kaitse ning ajaline kestus lühike, siis on see õiguspärane.

Kagu-Eesti ettevõtjate ebavõrdne kohtlemine, võrreldes teiste maakondade ettevõtjatega, on põhjendatud viiruse leviku tõkestamise vajadusega, sest ebamõistlik oleks piirata alkoholi jaemüüki kogu riigis. Jaemüügi piirang ei ole absoluutne, sest on kehtestatud ajaliselt vaid üheks nädalaks ja öötundideks, s.o ajavahemikul kell 23.00-06.00.

Alkoholi jaemüügi piirang kehtib 31.08.-07.09.2020.